



ДОНЕЦЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ МІЖНАРОДНОГО
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО ОНЛАЙН-СЕМІНАРУ
**«ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ»**

29 квітня 2022 року
м. Кривий Ріг

УДК: 34 (477) (063)

Д 44

ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: збірник матеріалів Міжнародного науково-практичного онлайн-семінару (в авторській редакції), (м. Кривий Ріг, 29 квітня 2022 року). Кривий Ріг, 2022. 498с.

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Донецького державного університету внутрішніх справ
(протокол № 13 від «25» травня 2022 року)*

Публікується за матеріалами Міжнародного науково-практичного онлайн-семінару «Діяльність державних органів в умовах воєнного стану», який відбувся 29 квітня 2022 року у Донецькому державному університеті внутрішніх справ (м. Кривий Ріг).

Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників закладів освіти й наукових установ, здобувачів вищої освіти юридичного і правоохоронного напрямів, а також на тих, хто цікавиться питаннями забезпечення публічної безпеки і порядку; застосування кримінального, адміністративного та трудового законодавства; законодавчого регулювання військових і територіальних формувань, реалізації прав людини у діяльності правоохоронних органів в умовах воєнного стану.

Матеріали збірнику опубліковані в авторській редакції.

© Колектив авторів, 2022

© ДонДУВС, 2022

ГОРОДЕЦЬКА Марина ЩОДО РОЗПОДІЛУ ПРЕДМЕТУ ВІДАННЯ СУБ'ЄКТІВ, ЩО ВЕДУТЬ КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС, В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	140
ДАНИЛЕВСЬКА Юлія КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ.....	142
ДЕМЧИШИН Дмитро КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ЗАПОБІГАННЯ ХУЛІГАНСТВУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ..	145
ЄЛАСВ Юрій ДОКТРИНАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАХОДІВ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРИМУСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	148
ЖДАНЮК Каріна ПРИЗНАЧЕННЯ СУДОВО-МЕДИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	150
ЖДАНЮК Каріна ДОПУСТИМІСТЬ ДОКАЗІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ.....	153
КИШИНСЬКА Інна ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ КРИМІНАЛЬНОГО ТА АДМІНІСТРАТИВНОГО ЗАКОНОДАВСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	155
КОВАЛЬОВА Ольга ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ЯК ГАРАНТ ПРАВ ЛЮДИНИ У ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІ.....	157
КОЛОТ Сергій ЗАСТОСУВАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ З ПИТАНЬ НАДАННЯ ПРАВА НА ЗАХИСТ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ.....	159
КОТОВА Вікторія ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	162
КОШАНОК Софія МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРАВОСУДДЯ ЗА УЧАСТЮ НЕПОВНОЛІТНІХ ТА МАЛОЛІТНІХ ОСІБ.....	166
КРУШЕНИЦЬКИЙ Андрій , ВЗАЄМОДІЯ СЛІДЧОГО З ОПЕРАТИВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	168
КУЛІШ Єлизавета ЗМІНИ В ЗАКОНОДАВСТВІ ТА ПОСИЛЕННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ...	171
МАКАРЕНКО Олександр, МАКАРЕНКО Наталія ОКРЕМІ АСПЕКТИ ДІЇ НОРМ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ВНАСЛІДОК ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ.....	173
МЕРДОВА Ольга ВЧИНЕННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ, ЯК ОБСТАВИНА, ЩО ОБТЯЖУЄ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ.....	175
МОГИЛЬНИЙ Олександр ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	178
МУДРЕЦЬКА Ганна , ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ ЩОДО РОЗСЛІДУВАННЯ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ.....	180
НАЙДЬОНОВ Кирило, ЛОГІНОВА Марина ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ВСТАНОВЛЕННЯ ВОЄННОГО СТАНУ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ.....	182
НІКІТЕНКО Вікторія, БАРАБАШ Глеб ЗАСТОСУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА МАРОДЕРСТВО ТА ІНШІ ЗЛОЧИНИ.....	184

МУДРЕЦЬКА Ганна,
*доцент кафедри кримінального процесу,
кандидат юридичних наук, Одеський
державний університет внутрішніх справ*

ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ ЩОДО РОЗСЛІДУВАННЯ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ

Станом на 15 квітня поточного року ані Україна, ані росія не ратифікували Римський статут Міжнародного кримінального суду, тому розслідування воєнних злочинів РФ в Україні не підпадають під його юрисдикцію. Проте, Україна раніше своїми заявами визнала юрисдикцію Міжнародного кримінального суду. Зокрема, Постановою Верховної Ради України від 4 лютого 2015 року № 145-VII було прийнято Заяву ВРУ «Про визнання Україною юрисдикції Міжнародного кримінального суду про вчинення злочинів проти людяності та воєнних злочинів вищими посадовими особами Російської Федерації і керівниками терористичних організацій «ДНР» і «ЛНР», які привели до особливо тяжких наслідків і масового вбивства українських громадян» [1].

Після 24 лютого 2022 року близько 39 держав-учасниць Римського Статуту звернулися до нього щодо проведення розслідування злочинів, вчинених у нашій державі у зв'язку із агресією рф. Тому 2 березня Прокурор МКС Карім Хан прийняв рішення про початок повноцінного розслідування вчинених рф в Україні воєнних злочинів. Згідно зі ст. 75 Римського статуту, Міжнародний кримінальний суд встановлює принципи щодо відшкодування збитків потерпілим, і саме він може визначити у своєму рішенні масштаби та розмір будь-якої шкоди та збитків, заподіяних потерпілим.

16 березня 2022 року Міжнародним судом справедливості ООН у справі України проти російської федерації за звинуваченнями в геноциді згідно з Конвенцією про запобігання злочину геноциду та покарання за нього було видано наказ про вжиття запобіжних заходів [2]. Наказ вказує на необхідність негайного зупинення російською федерацією військових дій, які вона розпочала 24 лютого 2022 року на території України, а також покладає на російську федерацію обов'язок забезпечити, щоб будь-які військові або нерегулярні збройні формування, якими вона може керувати або підтримувати, а також будь-які організації та особи, які можуть підлягати її контролю або керівництву, не вживали жодних заходів, для підтримки зазначених військових дій. Однак, як бачить весь цивілізований світ, попри зобов'язальну юридичну силу цього наказу Міжнародного суду справедливості ООН, росія продовжує агресивну війну.

Відповідно до Постанови Верховної Ради України від 4 лютого 2015 року № 145-VII зобов'язання про збір необхідних матеріалів і доказової бази для звернення до Міжнародного кримінального суду відповідно до пункту 3 статті 12 Римського статуту було покладено на Генеральну прокуратуру України.

Нині також активно обговорюється питання щодо створення спеціального міжнародного трибуналу, який має розслідувати злочин агресивної війни з боку Росії та притягнути до відповідальності ініціаторів та виконавців ведення агресії проти України.

Від початку військової агресії Росії проти України 24 лютого 2022 року, за розрахунками KSE, в Україні було пошкоджено, зруйновано або захоплено щонайменше 433 закладів освіти, 46 закладів охорони здоров'я та не менше 2300 житлових будинків. Ці цифри продовжують зростати щодня.

На виконання цієї постанови починаючи з 2014 року українські правоохоронні органи на громадянське суспільство передає численні докази вчинення представниками РФ на території України воєнних злочинів та злочинів проти людяності.

До 1 січня 2020 року питаннями збору фактів масштабних і глобальних порушень міжнародного гуманітарного права, важких воєнних злочинів і злочинів проти людяності в ході збройного конфлікту на Донбасі займалася Головна військова прокуратура (в якості структурного підрозділу Генеральної прокуратури України), яка в ході реформи органів прокуратури була ліквідована. У жовтні 2019 року в складі ГПУ (з 2 січня 2020 року - Офіс Генерального прокурора - прим. авт.) було створено Департамент нагляду у кримінальних провадженнях щодо злочинів, скоєних в умовах збройного конфлікту, який перебрав на себе вищевказані функції військової прокуратури, і став центральним аналітичним і координаційним центром по всіх резонансних і тяжких злочинах, скоєних на тимчасово окупованих територіях Автономної Республіки Крим та Донбасу

На даний час розробляється стратегія з документування воєнних злочинів і злочинів проти людяності у зв'язку із збройною агресією російської федерації проти України, яка стане алгоритмом дій для органів правопорядку в умовах військових дій і відсутності контролю над частиною території. За інформацією Офісу Генерального прокурора, створені структурні підрозділи також тісно співпрацюють з громадськими правозахисними організаціями з питань документування воєнних злочинів, використовують в роботі відкриті джерела інформації і спілкуються з постраждалими або свідками злочинних дій.

Список використаних джерел

1. Про Заяву Верховної Ради України "Про визнання Україною юрисдикції Міжнародного кримінального суду щодо скоєння злочинів проти людяності та воєнних злочинів вищими посадовими особами Російської Федерації та керівниками терористичних організацій "ДНР" та "ЛНР", які призвели до особливо тяжких наслідків та масового вбивства українських громадян: Постанова Верховної Ради України від 4 лютого 2015 року № 145-VII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/145-19#Text>

2. Allegations of genocide under the convention on the prevention and punishment of the crime of genocide (Ukraine v. Russian Federation) 16 march 2022 Order. URL: <https://www.icj-cij.org/public/files/case-related/182/182-20220316-ORD-01-00-EN.pdf>